

преступления, на законодательном уровне защитить предпринимателя.

Кроме того, законодатели планируют ввести нормы по обязательной выплате дивидендов, поскольку отказ от выплаты – это нарушение имущественных интересов миноритариев. И это при том, что миноритарные акционеры не работают на общество. В то же время инициатива о предоставлении владельцу пакета размером 90 % права выкупать принудительно акции у мелких акционеров вызвала в обществе возмущение» [5]. Отсюда, вывод – концентрация межкорпоративных конфликтов, практика использования миноритарных акционеров для неправовых захватов собственности сосредоточили корпоративное управление преимущественно на одной проблеме – отношениях между «мажорами» и миноритариями. Не секрет, что криминал, захватывая то или другое предприятие, в большинстве случаев не смог бы этого сделать, не имея за спиной поддержки людей «в погонах» или в «судейских мантиях». Это касается и отработанной системы умышленных банкротств, популярной ещё несколько лет назад, и современных схем. Поэтому успешно действовать рейдерам удаётся только тогда, когда коррумпированные чиновники потакают их манипуляциям. Коррупция – явление маневрирующее, требующее постоянной борьбы.

Необходима усовершенствованная судебная практика, которая бы основывалась на действующем законодательстве и безусловной уголовной ответственности. Одним из условий создания нормальной бизнес-среды является реформа судебной системы Украины. Решение этой проблемы требует активного привлечения общественности, особенно СМИ. Публичность действий общественности против компаний-агрессоров является чрезвычайно серьёзным оружием против них. Главная роль в борьбе с рейдерством отведена правоохранительным и контролирующим органам, в рядах которых в первую очередь необходимо предотвратить коррупцию.

Деятельность антирейдерского комитета должна не просто изменить отношение к рынку слияний и поглощений, но и существенно сократить количество уголовных поглотителей.

Выводы. В совокупности полученные результаты свидетельствуют о вероятности реализации рейдерской атаки, что подразумевает выбор защитных мероприятий именно по тем признакам, по которым получено критически высокие значения вероятности реализации рейдерской атаки. Однако каждый конкретный случай рейдерства требует индивидуального подхода. Количество традиционных способов защиты ограничено, но если их объединить, то для конкретной ситуации рейдерского захвата можно получить такие комбинации, которые смогут гарантировать победу в корпоративной войне.

Построение эффективной, высокоразвитой, конкурентоспособной экономики невозможно без полноценной системы её защиты. А функционирование такой системы требует как полноценного законодательного обеспечения, так и целостных практических действий, всестороннего изучения современной рейдерской практики. Эффективная система защиты собственного бизнеса нужна всем. Только при таком комплексном подходе государство сможет защитить как каждого из бизнесменов, так и общество в целом.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Живко З.Б., Кіржецький Ю.І. Позитивні сторони некримінальної тіньової економіки / Збірник тез міжнародної науково-практичної конференції: 22-23 березня 2007 року. – Львів: В-о ПП «Арал», 2007. – С. 82 – 86.
2. Саати Т. Принятие решений. Метод анализа иерархий / Т. Саати ; пер. с англ. — М.: Радио и связь, 1993. — 315 с.
3. Зайченко Ю. П. Дослідження операцій : [підруч.] / Ю. П. Зайченко. — 7-е вид., перероб. та доп. — К.: Слово, 2006. — 816 с.
4. Мельников О. В. Багатофакторний вибір альтернативних варіантів оптимального антикризового рішення в процесі гарантування економічної безпеки підприємства на основі нечіткого відношення переваги / О. В. Мельников, М. М. Караїм // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. — 2013. — № 23.3. — С. 355–362.
5. Рейдерство: удар. [Електронний ресурс]. – Сайт газети «Контракты». – Режим доступа: <http://www.kontrakty.com.ua/show/ukr/article/37/1320078740.html>.

ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Жученко А.М., здобувач кафедри менеджменту Черкаського державного технологічного університету (Україна)

Жученко А.М. Планування та прогнозування регіонального розвитку

У статті досліджується стратегічний план регіону за допомогою механізму розробки та впровадження у дію стратегії розвитку регіону. Розкрито розділи стратегічного планування регіонального розвитку. Розглянуто особливості управління реалізацією стратегії регіонального розвитку, які засновані на апараті прогнозування, оскільки методологія управління реалізацією стратегії регіонального розвитку заснована на апараті прогнозування. Проведено наукове обґрунтування регіональних планів соціально-економічного розвитку. Для розробки прогнозу розвитку регіону було розглянуто такі методи дослідження: системний аналіз, цільове планування міжгалузевий баланс, макроекономічне планування, статистичні методи метод експертних оцінок, теорія прогнозування, теорія прийняття рішень, економічний аналіз, стратегічне планування. Розроблено основні етапи прогнозування та реалізації стратегії регіонального розвитку. Визначено основні завдання, які повинні виконуватися в ході реалізації стратегії регіонального розвитку.

Ключові слова: планування, прогнозування, регіональний розвиток, стратегія, план, програма.

Жученко А.М. Планирование и прогнозирование регионального развития

В статье исследуется стратегический план региона с помощью механизма разработки и внедрение в действие стратегии развития региона. Раскрыты разделы стратегического планирования регионального развития. Рассмотрены особенности управления реализацией стратегии регионального развития, которые основаны на аппарате прогнозирования, поскольку методология управления реализацией стратегии регионального развития основана на аппарате прогнозирования. Проведено научное обоснование региональных планов социально-экономического развития. Для разработки прогноза развития региона были рассмотрены такие методы исследования: системный анализ, целевое планирование межотраслевой баланс, макроэкономическое планирование, статистические методы, метод экспертных оценок, теория прогнозирования, теория принятия решений, экономический анализ, стратегическое планирование. Разработаны основные этапы прогнозирования и реализации стратегии регионального развития. Определены основные задачи, которые должны выполняться в ходе реализации стратегии регионального развития.

Ключевые слова: планирование, прогнозирование, региональное развитие, стратегия, план, программа.

Zhuchenko A. Planning and Forecasting Regional Development

This article examines the strategic plan for the region using the mechanism for the development and implementation of the strategy of development of the region. Uncovered sections of strategic planning of regional development. The features of managing the implementation of the regional development strategy, which is based on the unit of prediction, because the methodology of managing the implementation of the regional development strategy based on the unit of prediction. Scientific substantiation of regional plans of social-economic development. To develop the forecasts of development of the region were considered such methods of research: system analysis, target planning interindustry balance, macroeconomic planning, statistical methods, method of expert estimations, the theory of forecasting, decision theory, economic analysis, strategic planning. Developed the basic steps in making and implementing the regional development strategy. The key challenges that must be met during the implementation of the regional development strategy.

Keywords: planning, forecasting, regional development, strategy, plan, program.

ПРОБЛЕМИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

Постановка проблеми. Проблемні питання розробки та реалізації стратегічного планування економічного розвитку регіону в Україні набувають в умовах трансформації ринкових відносин особливої актуальності. Стратегічний план дає змогу планувати з позиції завтрашнього дня адаптивний процес, у результаті якого відбувається постійне коригування прийнятих управлінських рішень, постійний контроль за їх виконанням. Для ефективності стратегічного планування необхідне повне розуміння майбутнього стану регіону, чіткого уявлення можливих перспектив

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вивченню та узагальненню проблем стратегічного планування регіонів і розробці стратегії комплексного просторового розвитку присвячені фундаментальні дослідження вчених-регіоналістів. Вагомий внесок у дослідження питань, пов'язаних з розвитком регіонів та впровадженням стратегічного планування на регіональному рівні, зробили зарубіжні вчені: Ансофф І., Виханський О., Гапоненко О., Панкрутін А., Томпсон А. Значний внесок у вітчизняній науковій літературі впродовж останнього часу в розроблення стратегічного планування зробили дослідження таких вчених як Т.Заяць, С. Дорогунцов, О. Ковтун, А. Мельник, С. Мочерний, Ю. Пітюренко, С. Чистов та ін.

Виділення невирішеної проблеми. Особливість управління реалізацією стратегії регіонального розвитку засновано на апараті прогнозування, але прогноз соціально-економічного розвитку регіону є складною науковою проблемою, яку в даний час не можна віднести до числа вирішених. На наш погляд, сучасний стан проблеми вимагає постановки і розв'язання оптимізаційних задач прийняття рішень на основі макро- і мезоекономічних математичних моделей.

Мета роботи. Метою статті є розкриття особливостей регіонального планування та прогнозування стратегічного розвитку та розробка заключних етапів і рекомендацій щодо його вдосконалення на регіональному рівні.

Результати дослідження. Стратегічне планування є найважливішим напрямом планової діяльності не тільки організації, а й регіону в цілому й визначає зміст основної функції управління. Суть стратегічного планування полягає у виділенні істотного у всьому комплексі змін, бажаного і можливого становища організації, регіону чи територіальної громади у майбутньому [1, с.14].

Основою регіонального планування слугує обґрунтоване формування цілей та критеріїв. В основі стратегії регіонального розвитку мають бути основи теорії програмно-цільового управління. Такі програми включають в себе розробку глобальних та локальних цілей, та критеріїв, по яким здійснюється оцінка ступеня досягнення цілей – кількісних показників, що визначають ступінь досягнення мети в порівнянні з іншими можливими варіантами (альтернативами) розвитку регіону.

Глобальна ціль передбачає визначення такого якісного та ефективного стану системи в майбутньому, що є сприятливим для суспільства і якого воно намагається досягти з точки зору перспективного зростання. Локальні ж цілі орієнтовані на реалізацію у межах певних підсистем, їх якісні зміни за певними критеріями та характеристиками, і є короткостроковими.

Критерій досягнення мети – встановлюється внаслідок процесу аналізу альтернативних рішень, є кількісним показником та передбачає аналіз досягнення того чи іншого значення за декількома можливими варіантами. Критерії орієнтовані на підвищення ефективності, а саме максимізацію чи мінімізацію значень конкурентних показників, що характеризують стан системи. У зв'язку з цим, критерій має тільки кількісну оцінку.

Найскладнішим завданням є визначення та подальша класифікація цілей. Основні етапи побудови та реалізації стратегії управління регіоном показані на рис. 1.

Практичне значення має декомпозиція цілей управління регіональним розвитком за рівнями управління. В якості глобальної мети першого рівня можна прийняти таку мету, як матеріальний добробут і всебічний розвиток особистості населення регіону [2, с. 298]

Таким чином, ми підійшли до поняття стратегічного планування як до процесу розробки стратегічного плану шляхом формулювання цілей, моделей і критеріїв управління, аналізу проблем і середовища визначення стратегічних ідей і конкурентних переваг, вибору сценаріїв і базових стратегій розвитку, прогнозування соціально-економічного розвитку (рис. 2).

Глобальна мета поділяється на шість основних стратегічних цілей другого рівня залежно від сфер діяльності (макропідсистем) [3, с. 190]:

1. Містобудівна мета. Комплексний розвиток інфраструктури регіону на основі раціонального використання потенціалу території: природних ресурсів, сучасної архітектури, будівництва, комунікацій, комунального господарства та дотримання екологічних стандартів.

2. Виробнича мета. Задоволення потреб господарства регіону в продукції підприємств з високою якістю при збалансованих витратах і дотриманні заданих пропорцій у розвитку галузей матеріального виробництва.

3. Агропромислова мета. Задоволення потреб населення в сільськогосподарських продуктах високої якості за доступною ціною і забезпечення пропорцій розвитку галузей АПК регіону.

4. Соціальна мета. Забезпечення всебічного розвитку особистості на основі освіти, культури та науки, здорового способу життя населення, турбота про рівень життя, умови праці та сім'ї, впровадження принципів соціальної справедливості та демократизації суспільства.

5. Економічна мета. Дотримання пропорцій планомірного розвитку регіону на основі максимізації доходів, зростання чистого прибутку підприємств, ефективного використання майна, припливу інвестицій, розвитку ринкових інститутів та малого підприємництва в регіоні.

6. Управлінська мета. Розвиток громадського самоврядування, дотримання законності і правопорядку, ефективна взаємодія всіх гілок державної влади в умовах демократизації суспільства.

Планування цілей доцільно здійснювати на всіх часових горизонтах (25 років, 10 років, 5 років, 1 рік) з використанням трьох основних методів планування: директивного («зверху»), індивідуального («знизу»), комбінованого («зверху вниз»).

Класифікація цілей дозволяє виділити групоутворюючі фактори, визначити глобальні цілі для регіону і диференціювати їх за підсистемами регіону та соціальними групами населення.

Методологія управління реалізацією стратегії регіонального розвитку заснована на апараті прогнозування. Прогноз соціально-економічного розвитку регіону є складною науковою проблемою, яку в даний час не можна віднести до числа вирішених. На наш погляд, сучасний стан проблеми вимагає постановки і розв'язання оптимізаційних задач прийняття рішень на основі макро- і мезоекономічних математичних моделей. У практичній роботі центральних і регіональних органів державного управління найчастіше використовується метод бюджетного планування регіонального розвитку на основі наступних принципових установок [4, с.261]:

- цільових завдань з передвиробної програми глав адміністрацій регіонів;
- сформованих пропорцій у розвитку видів економічної діяльності;
- необхідності виведення на висхідну тенденцію розвитку найбільш відсталих видів економічної діяльності;
- соціальних нормативів якості життя населення;
- досягнуті показники розвинених регіонів України («донори»);
- рівня виконання бюджету за попередній рік;
- результатів виконання цільових комплексних програм тощо.

Наукове обґрунтування регіональних планів соціально-економічного розвитку є основною ціллю прогнозування. Плани ж формуються на основі деталізації глобальних і проміжних цілей, в кінцевому рахунку, зростання або досягнення високих стандартів рівня та якості життя населення і вибору раціональних варіантів економічної поведінки виходячи з наявних ресурсів.

**ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ
ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА**

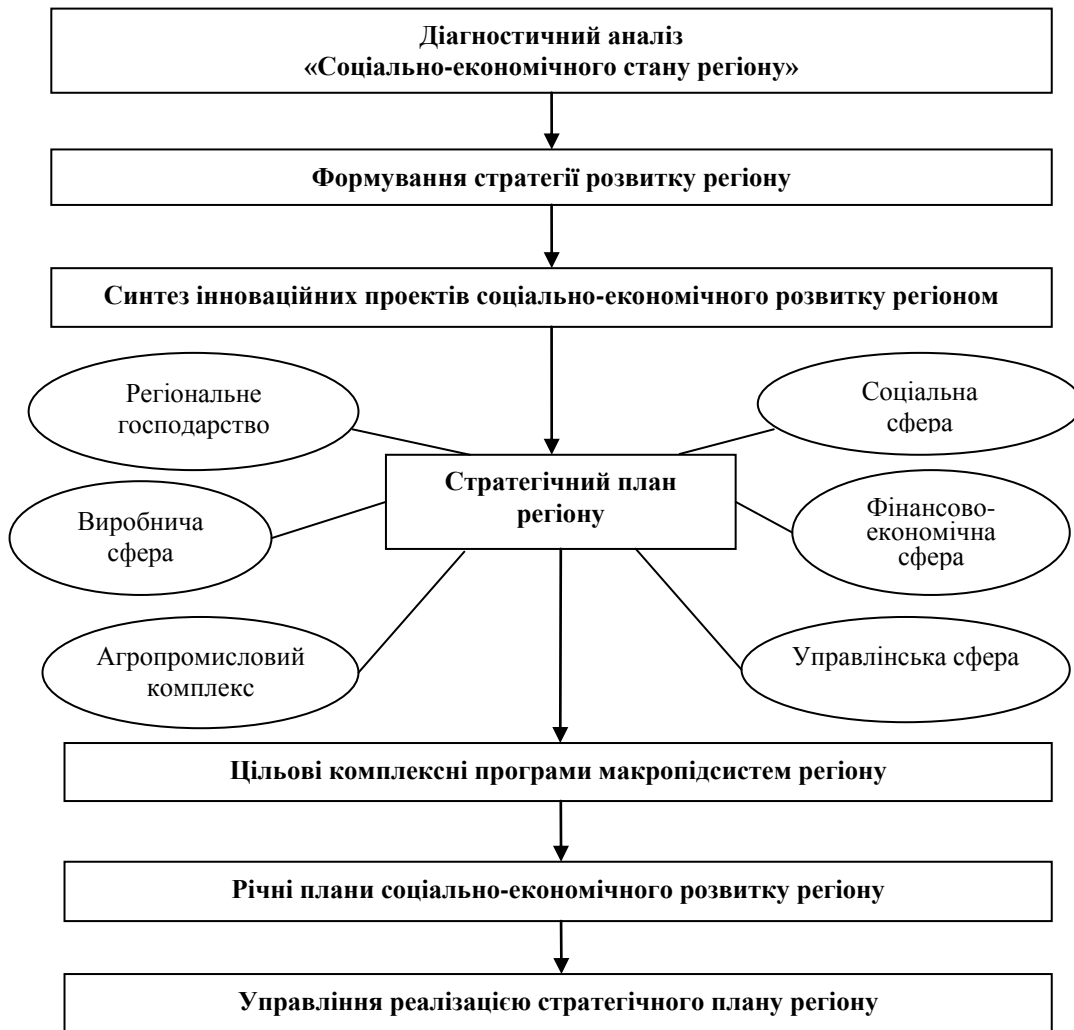

Рис. 1 Механізм розробки та впровадження у дію стратегії розвитку регіону

Для розробки прогнозу розвитку регіону доцільно спиратися на такі методи дослідження: системний аналіз, цільове планування міжгалузевий баланс, макроекономічне планування, статистичні методи метод експертних оцінок, теорія прогнозування, теорія прийняття рішень, економічний аналіз, стратегічне планування. Наукова новизна запропонованого підходу до прогнозування розвитку регіону полягає у:

- в основі регіональних довгострокових цілей закладено підвищення матеріального добробуту та розвиток населення регіону;
  - встановлення соціальних нормативів якості життя населення з метою ідентифікації можливих варіантів досягнення цілей;
  - розробці цільових комплексних програм щодо усунення диспропорцій за видами економічної діяльності та їх економічному обґрунтуванні;
  - наукове обґрунтування стратегічних та тактичних заходів соціально-економічного регіонального розвитку, та їх подальше коригування відповідно часового періоду та наявності окремих ресурсів («час-вартість») [5].
- Цінність запропонованої нами концепції прогнозування та планування регіонального розвитку у практичній площині є такою:
- орієнтація системи планів на розроблену стратегію регіонального розвитку;
  - на основі окремих можливих варіантів регіонального розвитку розробка, прийняття та реалізація стратегічних і тактичних рішень з боку органів управління;
  - чіткого позиціонування регіону;
  - збалансованого розвитку виробничої сфери (будівництва, промисловості, торгівлі, транспорту та зв'язку, науки та ін.);
  - комплексного розвитку соціальної сфери (освіта, культура, охорона здоров'я, соціальне забезпечення) на основі максимізації зайнятості населення та зростання рівня його доходів;
  - забезпечення збалансованості місцевих бюджетів за доходами і видатками;
  - використання інструментів впливу з боку ринкових інститутів у розвиток економічної сфери регіону та завершення ринкових реформ перехідного періоду і активного;
  - перебудови системи управління регіоном відповідно до зміни стратегії розвитку;
  - обґрунтованого залучення інвестицій для реалізації цільових програм регіонального розвитку.

Розглянемо конструкцію основних етапів прогнозування соціально-економічних показників регіону (рис. 3).

На заключних етапах розробки стратегічного плану регіонального розвитку особливу увагу приділено таким розділам [6, с. 126].

1. Розрахунок потреби в ресурсах та інвестиціях. Виходячи з поставлених стратегічних ідей розвитку та інноваційних проєктів виконуються техніко-економічні розрахунки необхідних ресурсів (трудових, матеріальних, технічних, енергетичних), а розрахунок фінансових ресурсів визначає потреби в інвестиціях.

2. Складання кошторису доходів і витрат («бюджету»). Прогнозування соціально-економічного розвитку та розрахунок потреби в ресурсах створюють наукову основу планування бюджету регіону на середньострокову перспективу. В основі цього складного процесу повинна бути покладена економіко-математична модель оптимізації бюджету за критерієм якості життя населення регіону.

Рис. 2 Розділи стратегічного планування регіонального розвитку

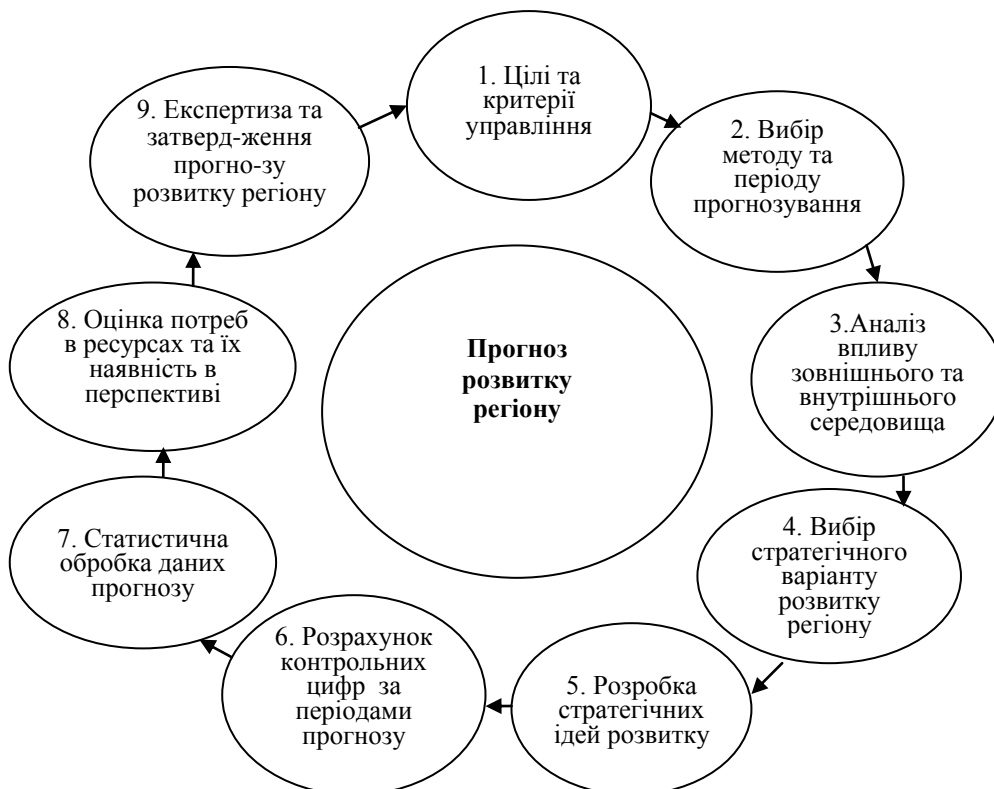

Рис. 3 Основні етапи прогнозування регіонального розвитку

3. Розробка цільових комплексних програм (ЦКП). Це ключовий розділ стратегічного плану і найважливіший інструмент його реалізації. Розрахунок показників якості життя населення є заключним етапом розробки стратегічного плану, коли сформовані основні цілі розвитку, інноваційні та інвестиційні проекти, прогнози розвитку, бюджет і розроблені ЦКП. Розрахунок передбачає векторне складання всіх показників соціально-економічного розвитку.

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

Після розробки всіх розділів стратегічного плану повинна бути передбачена громадська експертиза плану за участю керівників адміністрації, науковців, представників громадськості та ЗМІ. За результатами експертизи здійснюється доопрацювання стратегічного плану, а потім його розгляд і затвердження органами регіонального управління [7]

Управління реалізацією стратегії – це орієнтована на конкретні дії діяльність адміністрації регіону з проведення організаційних змін, спрямованих на досягнення стратегічних цілей управління. Модель управління реалізацією стратегії показана на рис. 4.

Основними завданнями, які розв'язуються в ході реалізації стратегії є:

- створення структури управління, здатної успішно реалізувати стратегію; виділення ресурсів на ті види діяльності (макропідсистеми), які визначають стратегічний успіх;
- розробка процедур (регламентів) управління для забезпечення сталого розвитку регіону;
- створення підсистем, які забезпечують можливості успішно реалізувати стратегічний план;
- створення корпоративної культури в органах регіонального управління, що підтримує реалізацію стратегії регіону;
- забезпечення керівництва процесом реалізації стратегії для досягнення поставлених цілей;
- моніторинг реалізації стратегічного плану та його коригування.

Управління реалізацією стратегії розвитку здійснюється в рамках цільових комплексних програм (ЦКП), які є найважливішим інструментом реалізації стратегічного плану розвитку регіону [8].

Для реалізації стратегічного плану ми спиралися на три основних етапи, взаємозв'язок яких представлений в табл. 1:

- концентрація ресурсів на стратегічно важливих напрямках діяльності;
- створення життєздатної системи управління на основі ефективної взаємодії органів влади, підприємств та організацій регіону;
- досягнення стратегічних орієнтирів на основі поставлених цілей і критеріїв управління.

Комплексний підхід до вирішення проблем, виявлених в ході досліджень, передбачає розробку ЦКП у відповідній змістовній структурі, що включає вирішення питань реструктуризації, розвитку інфраструктури, менеджменту, маркетингу, підвищення ефективності використання власності, якості підготовки персоналу; пошуку джерел повного ресурсного та інформаційного забезпечення, правового супроводу майнових відносин, розмежування компетенції міської та обласної влади.

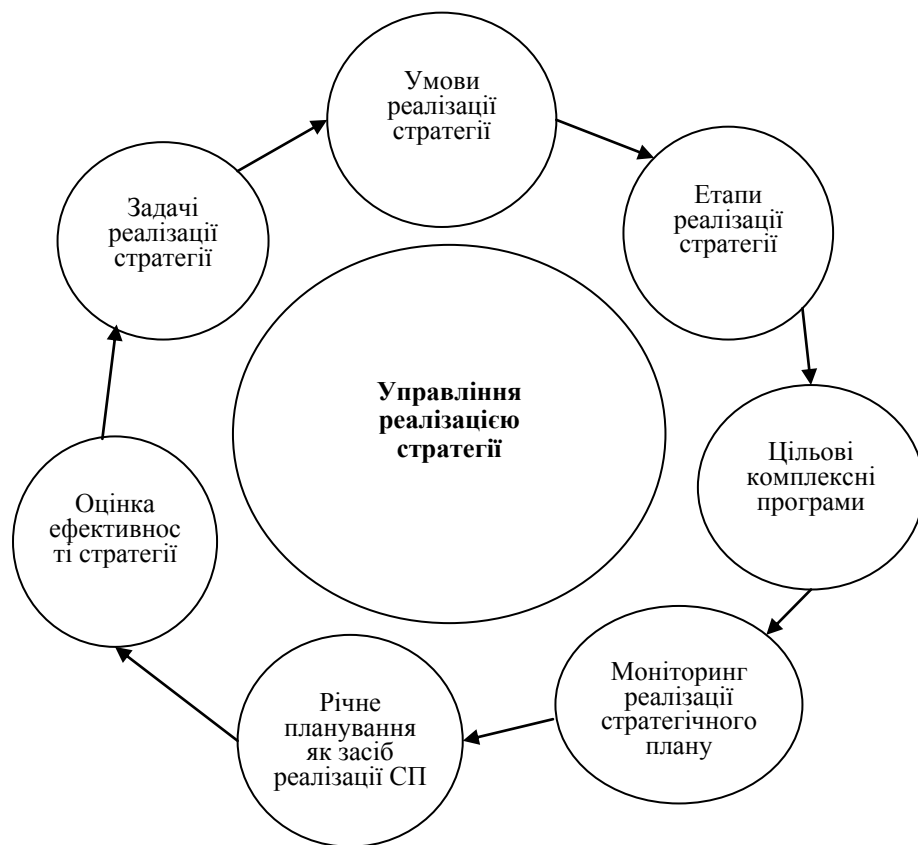

Рис. 4 Функціональні елементи управління реалізацією стратегії регіонального розвитку

У складі стратегічного плану (СП) розробляється перелік регіональних ЦКП за основними макропідсистемами регіону. Річні плани економічного і соціального розвитку є основним засобом реалізації стратегії. Вихідні дані для розробки річних планів: стратегічний план регіону; основні показники за попередній рік; контрольні цифри на плановий рік; наявні ресурси регіону; виконання бюджету за попередній рік; перелік першочергових ЦКП для реалізації; джерела фінансування з державного бюджету (трансферти, кредити).

Таблиця 1

Етапи реалізації стратегії регіонального розвитку*

Етапи реалізації стратегії	Результати
Концепція ресурсів і стратегічно важливих напрямків діяльності (макропідсистеми і види економічної діяльності регіону)	1. Аналіз бюджету та виділення ресурсів на реалізацію стратегічного плану 2. Вибір ЦКП та фінансування в запланованому обсязі 3. Регулювання видів економічної діяльності регіону на основі важелів, стимулів і регулювання податків 4. Реалізація конкурентних переваг регіону на національному рівні 5. Забезпечення стабільного економічного зростання 6. Мотивація населення регіону

**ПРОБЛЕМИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ
ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА**

Продовження таблиці 1

	Створення життєздатної системи управління на основі ефективного взаємодії органів влади та громадськості	<ol style="list-style-type: none"> 1. Формування стратегічного бачення регіональних перспектив 2. Реалізація нової гнучкої структури управління 3. Формування чіткої кадрової політики 4. Формування корпоративної культури 5. Адаптація системи управління
	Досягнення стратегічних орієнтирів регіонального розвитку на основі поставлених цілей і критеріїв управління	<ol style="list-style-type: none"> 1. Постійне зростання обсягів валового регіонального продукту 2. Зростання прибутку підприємств і організацій та зниження собівартості продукції 3. Зростання продуктивності праці 4. Зростання якості продукції. 5. Забезпечення сприятливого інвестиційного клімату в регіоні 6. Забезпечення режиму найбільшого сприяння для розвитку малого бізнесу 7. Підвищення якості життя населення

* Складено автором

Результатом річного планування є комплексний річний план з розбивкою поквартально і за макрорегіональними регіонами: регіональне господарство, сфера матеріального виробництва, агропромисловий комплекс, соціальна сфера, фінансово-економічна сфера, управлінська сфера.

Контроль та аналіз за процесом реалізації планів стратегічного розвитку включає в себе постійне спостереження за якістю та ступенем впровадження передбачених заходів та визначенням причин не виконання таких [9, с. 107].

Оцінка ефективності стратегії є найважливішим заключним етапом управління. В даний час існує цілий ряд наукових підходів до оцінки реалізації стратегії з показниками рівня життя, індексу розвитку людського потенціалу та якості життя населення регіону. Існує ряд методик оцінки реалізації стратегії, що склалися в практиці регіонального управління. Так, відомі оцінки за допомогою різних рейтингів регіонів за інвестиційною привабливістю, обсягом ВВП на душу населення та ін.

Висновки та пропозиції. Таким чином, в ході дослідження запропоновано та експериментально перевірено методики декомпозиції цілей та критеріїв управління, вибору стратегічних варіантів регіонального розвитку та базових стратегій.

Запропоновано класифікацію прогнозів та запропоновано методи і основні етапи прогнозування показників регіону, сформульовано функції управління реалізацією стратегії, що включають 7 елементів: завдання, умови, етапи, ЦКП, річне планування, моніторинг реалізації та оцінку ефективності реалізації стратегічного плану регіонального розвитку.

Запропоновані механізми удосконалення процесу стратегічного планування в районах дозволять забезпечити узгодженість довгострокового планування на регіональному рівні та сприятимуть підвищенню ефективності державного управління та перспективному розвитку українського суспільства.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Берданова О. В., Вакулєнко В. М., Тертичка В. В. Стратегічне планування. Навчальний посібник/ О.Берданова, В.Вакулєнко, В.Тертичка. – Л.: ЗУКЦ, 2008. – 138 с.
2. Васейчук Л. Регіональні особливості стратегічного планування в Україні / Л. Васейчук // Ефективність державного управління. – 2012. – Вип. 31. – С. 296-302.
3. Соболева Г.Г. Основи стратегічного аналізу регіональної соціально-економічної системи / Г.Г. Соболева // Науково-технічний збірник «Комунальне господарство міст». – Вип. 102. – 2011. – с. 187–191.
4. Пепа Т.В. Стратегічний вектор організації інвестиційно-інноваційної діяльності в регіоні (методичний аспект) / Т.В. Пепа // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону : наук. зб. Вип. 7. – Івано-Франківськ, 2011. Вип. 7. – Т.1. – С. 258-264.
5. Ніколенко Г.О. Організація стратегічного планування розвитку регіонів / Г.О. Ніколенко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua/konfer27/827.pdf>
6. Тищенко О. П. Методологічні основи формування реалізації сучасної стратегії регіонального розвитку України [Текст] / О. П. Тищенко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2006. – Вип. 12. – С. 122 – 127.
7. Біла С.О. Стратегії розвитку регіонів: шляхи забезпечення дієвості. Збірник матеріалів «круглого столу» / С. О. Біла. – К.: НІСД, 2011. – 88 с.
8. Стратегія-2020: новая модель роста - новая социальная политика [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.2020strategy.ru.
9. Кутідзе Л.С. Роль стратегічного планування у формуванні економічного потенціалу регіону // Вісник НУ "Політехніка" : Логістика. – 2009. – № 472. – С. 103-108.

РИНОК ЗЕРНА: ЛОГІСТИЧНИЙ РОЗВИТОК

Захарченко О.В., к.е.н., доцент кафедри маркетингу Одеської державної академії будівництва та архітектури (Україна)

Захарченко О.В. Ринок зерна: логістичний розвиток

Україна по праву вважається житницею Європи, але слабкий розвиток логістики в Україні не дає можливість використовувати величезний потенціал зернового ринку. В Україні функціонують різні суб'єкти зернового ринку, серед яких: суб'єкти виробництва зерна, суб'єкти зберігання зерна, суб'єкти державного регулювання ринку зерна, суб'єкти організації торгівлі, суб'єкти фінансово-розрахункового обслуговування, суб'єкти транспортно-логістичної системи, інші суб'єкти господарювання, які діють на ринку зерна. Проведені дослідження показують важливе значення використання правил Інкотермс-2010 при міжнародних логістичних процесах. Побудована авторська модель функціонування логістики зернового ринку, що включає основних операторів і їх взаємозв'язку. До операторів логістики зернового ринку відносяться сільськогосподарські підприємства (основа стабільного розвитку логістики); підприємства сфери зберігання зерна (надають послуги з доведення зерна до кондицій і його зберігання) – є або частиною інфраструктури підприємства, або самостійними суб'єктами господарювання; зернотрейдери та інші посередники (надають послуги навантаження, розвантаження, перевезення зерна, а також набувають і самостійно реалізують куплене зерно у первинних виробників переробним підприємствам або на експорт); переробні підприємства (набувають зерно у сільськогосподарських підприємств або співпрацюють з великими зернотрейдерами, можуть мати